

Sygn. akt: III C 105/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w III Wydziale Cywilnym w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Szymon Stępień

Protokolant: Mariusz Toczek

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w P.

przeciwko B. T.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w P. na rzecz pozwanej B. T. kwotę 1.217 zł (tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III C 105/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 5 kwietnia 2016 roku

wydanego w postępowaniu uproszczonym

Pozwem z dnia 7 października 2014 roku powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w P. zażądała zasądzenia od pozwanej B. T. na swoją rzecz kwoty 7.707,76 zł wraz z odsetkami oraz o rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

W uzasadnieniu wskazała, że pozwanej przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w P. przy ul. (...), pozostającego w zasobach powódki. Podała, że pozwana nie zapłaciła na jej rzecz należności związanych z rozliczeniem kosztów centralnego ogrzewania w sezonie grzewczym 2012/2013. Wskazała, że na dochodzone roszczenie składają się: 7.046,52 złotych tytułem należności głównej oraz 660,24 złotych tytułem skapitalizowanych odsetek. Wynikają one z ryczałtowego rozliczenia kosztów ogrzewania, bowiem pozwana nie udostępniła lokalu do przeprowadzenia odczytu wskazań podzielników.

Nakazem zapłaty z dnia 30 października 2014 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie orzekł o obowiązku zapłacenia przez pozwaną na rzecz powódki kwoty 7.706,76 złotych wraz z odsetkami oraz kosztami procesu.

Powyższemu nakazowi zapłaty pozwana sprzeciwiła się, zaskarżając go w całości. To doprowadziło do utraty mocy przez nakaz zapłaty w całości. W sprzeciwie podniosła zarzut niezasadności obciążenia jej rozliczeniem kosztów ogrzewania w formie ryczałtu, bowiem udostępniła lokal do sprawdzenia stanu podzielników ciepła, lecz odczyt taki nie został przeprowadzony. Zakwestionowała również wysokość rozliczenia ryczałtowego.

W toku procesu strony podtrzymały dotychczasowe twierdzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu położonego w P. przy ul. (...) przysługuje pozwanej B. T.. Lokal ten znajduje się w zasobach powódki Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w P..

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- przydział lokalu mieszkalnego, k. 10-11;
- wykaz osób zameldowanych w lokalu, k. 13;

Uchwałą nr 121/2012 z dnia 17 września 2012 roku zarząd powódki ustalił miesięczną opłatę ryczałtową za centralne ogrzewanie dla lokali mieszkalnych nieopomiarowanych w wysokości 11,90 zł/m². Została ona ustalona na podstawie wskazań 5 lokali nieopomiarowanych w poprzednim sezonie rozliczeniowym.

Dowód:

- uchwała nr 121/2012, k. 119-120;

Regulamin zasad rozliczania kosztów gospodarki zasobami mieszkaniowymi oraz ustalania opłat za używania lokali Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w P. przewiduje, że odczytanie wskazań podzielników ciepła następuje w dwóch terminach opłacanych przez powódkę, przy czym o każdym spółdzielnia zawiadamia z 7-dniowym wyprzedzeniem przez wywieszenie informacji na klatkach schodowych. Trzecia i kolejne próby odczytu dokonywane są za dodatkową odpłatnością. Czwarta próba odczytu organizowana jest przez podmiot dokonujący rozliczenia na pisemne wezwanie do udostępnienia lokalu. Próba odczytu podzielników ciepła w sezonie 2012/2013 nastąpiła w odniesieniu do lokalu pozwanej wyłącznie jeden raz. Co prawda o terminie kolejnego odczytu powódka poinformowała pozwaną przez wywieszenie ogłoszenia na klatce schodowej, lecz nie dokonała odczytu w tym terminie. W dniu odczytu lokal pozwanej był udostępniony do odczytu, zaś udostępniającym był sąsiad pozwanej. Na drzwiach lokalu pozwanej znajdowała się karta z taką informacją.

Dowód:

- wyciąg z regulaminu, k. 109-111;
- uchwała, k. 112-113;
- zeznania świadka E. P., k. 103;
- zeznania J. Z. w charakterze powódki (częściowo), k. 115-116, 140;
- zeznania pozwanej, k. 140-142;

Dnia 17 października 2013 roku działająca na zlecenie powódki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. dokonała rozliczenia kosztów ogrzewania lokalu zajmowanego przez pozwaną w sezonie grzewczym 2012/2014 ustalając wysokość kosztów ogrzewania na kwotę 9.316,34 złotych, zaś przy uwzględnieniu wpłaconych przez pozwaną zaliczek, niedopłatę tych kosztów w wysokości 7.654,10 zł. Dnia 18 września 2014 roku powódka wygenerowała zestawienie należności z tytułu użytkowania lokalu pozwanych, w którym stwierdziła zobowiązanie pozwanych w wysokości 7.046,52 złotych z tytułu rozliczenia centralnego ogrzewania za sezon 2012/2013.

Dowód:

- rozliczenie kosztów ogrzewania, k. 14;

- protokół, k. 15;
- zestawienie należności, k. 17-23;
- zeznania J. Z. w charakterze powódki (częściowo), k. 115-116, 140;
- zeznania pozwanej, k. 140-142;

Pismem z dnia 27 listopada 2013 roku pozwana wniosła reklamację dotyczącą nieprawidłowego rozliczenia kosztów centralnego ogrzewania w sezonie grzewczym 2012/2014. Pismem z dnia 5 grudnia 2013 roku powódka odmówiła uwzględnienia reklamacji. Pismem z dnia 18 grudnia 2013 roku pozwana wniosła o dokonanie odczytu podzielników ciepła w jej lokalu. W odpowiedzi pismem z dnia 10 stycznia 2014 roku powódka podtrzymała poprzednie stanowisko.

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- pismo z dnia 27 listopada 2013 roku, k. 27-28;
- pismo z dnia 5 grudnia 2013 roku, k. 25-26;
- pismo z dnia 18 grudnia 2013 roku, k. 39-40;
- pismo z dnia 10 stycznia 2014 roku, k. 38, 41;
- zeznania J. Z. w charakterze powódki (częściowo), k. 115-116, 140;
- zeznania pozwanej, k. 140-142;

Pismem z dnia 17 kwietnia 2014 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 7.654,10 złotych w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Ponownie wezwała pozwaną do zapłaty tej kwoty pismem z dnia 3 lipca 2014 roku.

Dowód:

- pismo z dnia 17 kwietnia 2014 roku, k. 42-43;
- pismo z dnia 3 lipca 2014 roku, k. 44-45;
- zeznania J. Z. w charakterze powódki (częściowo), k. 115-116;
- zeznania pozwanej, k. 140-142;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowił art. 4 ust. 1 i 1¹ ustawy z dnia z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 1222), zgodnie z którym osoby, którym przysługują spółdzielcze własnościowe prawa do lokali, są obowiązane uczestniczyć w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na ich lokale, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni przez uiszczanie opłat.

Pozwana nie kwestionowała tego, że przysługuje jej spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu przy ul. (...) w P.. Pozwana nie negowała tego, że co do zasady ciąży na niej obowiązek regulowania kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem mieszkania, w tym ponoszenia kosztów centralnego ogrzewania, jednakże podniosła, że powódka nie udowodniła podstaw obliczenia oraz wysokości przysługującego jej roszczenia z tytułu opłaty za centralne ogrzewanie.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z obowiązującą w procesie cywilnym zasadą rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.), na powódce spoczywał obowiązek wykazania faktów, z których wywodziła dochodzone roszczenie, zarówno co do zasady i wysokości, zaś obowiązek dowodowy pozwanej obejmował fakty tamujące lub niweczące roszczenie powódki. Przy tym podkreślić trzeba, że obowiązek dowodzenia po stronie pozwanej aktualizuje się dopiero w przypadku udowodnienia jej odpowiedzialności przez powódkę. Dlatego też powinnością sądu było w pierwszej kolejności ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne uzasadniające zgłoszone żądanie (a mianowicie czy podjęła niezbędną inicjatywę dowodową), a dopiero w razie pozytywnego przyjęcia w tym zakresie, rozstrzygnięcie o zarzutach strony przeciwnej. Brak przedstawienia przez powódkę dowodów na okoliczność istnienia roszczenia i jego wysokości powoduje, że ewentualnie podjęta przez stronę pozwaną inicjatywa dowodowa staje się zbędna i nie ma potrzeby prowadzenia postępowania dowodowego na okoliczności mające podważyć zasadność roszczenia.

Należy zaakcentować, iż zgodnie z art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Zasadą jest zatem, że sąd dokonuje ustaleń na podstawie materiału przedstawionego przez strony. Zasada prowadzenia postępowania dowodowego w ramach wniosków stron winna w szczególności znaleźć zastosowanie w przypadku, gdy – tak jak w rozpoznawanej sprawie - obie strony są reprezentowane przez zawodowych pełnomocników.

Podkreślenia również wymaga, że zgodnie z art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenia, a zatem przede wszystkim te, które decydują o powstaniu danego roszczenia, tak co do zasady, jak i wysokości. Sąd pomija wnioski dowodowe, które nie zmierzają do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, jak również takie, które - z uwagi na rodzaj zgłoszonego dowodu – nie dają możliwości ustalenia na jego podstawie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia.

Wbrew przywołanym regułom powódka nie przedstawiła żadnych dowodów pozwalających na ustalenie, że koszty centralnego ogrzewania lokalu zajmowanego przez pozwaną w okresie objętym sporem kształtują się w wysokości wskazanej w dołączonym do pozwu rozliczeniu. Rozliczenie to, któremu powódka przypisuje kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia, którego wysokość została ustalona na podstawie rozliczenia przeprowadzonego przez działającą na jej zlecenie (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T., nie posiada jednak nawet mocy dowodowej odpowiadającej mocy dokumentów prywatnych. Zgodnie z treścią art. 245 k.p.c., dokumenty prywatne stanowią wyłącznie dowód na to, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie o zawartej w nich treści. Tymczasem kwestionowane przez pozwanych rozliczenie nie zawiera podpisu osoby, która je sporządziła. Brak jest podstaw do tego, aby rozliczeniu temu przyznać wartość dowodową zgodną z wolą powódki, bowiem uwzględniając zakres okoliczności kwestionowanych przez pozwanych, dla wykazania wysokości należności obciążających pozwanych nieodzowne było przedstawienie przez powódkę takiego materiału dowodowego, w tym takich dokumentów, które nie tylko obrazują sposób ich wyliczenia, lecz przede wszystkim potwierdzają okoliczności stanowiące podstawę określenia kosztów centralnego ogrzewania w danej wysokości i prawidłowość ich przyjęcia. Pomijając sam fakt niepodpisania rozliczenia to strona powodowa nie przedstawiła dokumentu, który wykazywałby prawidłowość sposobu obliczenia należności za centralne ogrzewanie. Powódka nie przedstawiła dowodów, z których wynikałby taki sposób rozliczenia kosztów centralnego ogrzewania. Zgodnie z treścią § 41 ust. 1 Regulaminu zasad rozliczania kosztów gospodarki zasobami mieszkaniowymi oraz ustalania opłat za używanie lokalu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w P. rozliczenia kosztów centralnego ogrzewania w lokalach prowadzi się w systemie opomiarowanym jeżeli grzejniki centralnego ogrzewania w lokalu wyposażone są w podzielniki kosztów ogrzewania. Z treści § 47 ust. 1 regulaminu wynika, że lokale opomiarowane, w których nie dokonano odczytu w danym okresie rozliczeniowym traktuje się w tym okresie jako lokale nieopomiarowane. Odpowiednio do treści § 41 ust. 1 tego regulaminu lokale nieopomiarowane rozliczane są ryczałtem. Bezsporne między stronami było to, że lokal pozwanej jest opomiarowany. Dopuszczalność rozliczenia lokalu opomiarowanego według zasad odpowiadających lokalom nieopomiarowanym wynika z § 47 ust. 1, a zatem następuje wówczas, gdy nie dokonano odczytu. W ocenie sądu brak odczytu należy interpretować odpowiednio do treści art. 471 k.c., a zatem niedopełnienia ciężących na dłużniku obowiązków. Z treści § 50 regulaminu wynika z jednej strony obowiązek udostępnienia lokalu do odczytu w terminie ogłoszonym przez powódkę, ale z drugiej strony

obowiązek dokonania odczytu. Z uregulowania tego wynika, że przeprowadzany odczyt odbywa się w co najmniej dwóch terminach. O terminach tych użytkownik lokalu winien zostać poinformowany z 7-dniowym wyprzedzeniem. Bezsporne było to, że powódka wyznaczyła dwa terminy odczytu podzielników kosztów. Poza sporem było także i to, że za pierwszym razem pozwana nie udostępniła spornego lokalu. Bezsporne było także i to, że został wyznaczony kolejny termin odczytu podzielników. Z zeznań świadka E. P. oraz pozwanej wynikało, że w dniu odczytu lokal pozwanej mógł zostać udostępniony, bowiem klucze do lokalu posiadał świadek, zaś na drzwiach spornego lokalu została umieszczona informacja wskazująca na taki stan rzeczy. Z zeznań świadka wynikało również, że w tym dniu nikt się nie stawił w celu dokonania odczytu. Jak wynika z oświadczenia członka zarządu powódki podczas rozprawy dnia 22 marca 2016 roku, istniała możliwość uzgodnienia terminu trzeciego odczytu indywidualnie przez użytkownika lokalu. Z zeznań pozwanej wynikało także, że po tym terminie skontaktowała się z pracownikiem powódki, który nie wskazał jej terminu kolejnego odczytu. Wynika z tego, że pozwana podjęła próbę ustalenia kolejnego terminu. Ostatecznie z zeznań członka zarządu powódki – J. Z. – wynikało również, że podmiot dokonujący rozliczenia winien dodatkowo wezwać pozwaną do udostępnienia lokalu. Z żadnego dowodu nie wynikało, że w istocie taka czynność została podjęta. Na tę okoliczność członek zarządu powódki zeznała, że powódka nie dysponuje potwierdzeniem nadania pisma o dodatkowym odczycie, a jedynie wykaz osób, co do których czynność taką podjęto. Niemniej jednak należy zauważyć, że art. 6 k.c. nie zwalnia wskazanej w nim osoby z ciężaru udowodnienia faktu jedynie przez oświadczenie, że nie znajduje się w posiadaniu dowodu, tym bardziej w sytuacji gdy wie ona, gdzie dowód taki się znajduje. Niewykonanie przez powódkę obowiązków opisanych w § 50 regulaminu oraz nieudowodnienie, że o terminie ostatecznego odczytu podzielników pozwana została poinformowana przez podmiot sporządzający rozliczenie, powoduje brak możliwości przyjęcia, że koszt energii cieplnej w odniesieniu do lokalu pozwanej winien zostać rozliczony tak, jak w odniesieniu do lokali nieopomiarowanych.

Oprócz niewykazania istnienia roszczenia, powódka nie wykazała również jego wysokości. Z treści § 52 przywołanego regulaminu wynika, że wysokość opłaty ryczałtowej za centralne ogrzewanie 1m² powierzchni użytkowej dla lokali mieszkalnych i użytkowych nieopomiarowanych ustala się jako średnią z pięciu lokali opomiarowanych z poprzedniego okresu rozliczeniowego, w których wystąpił najwyższy koszt ogrzewania w całych zasobach. Zwrócić należy uwagę na to, że taka regulacja jest sprzeczna z treścią art. 45a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 roku, poz. 1059 ze zm.). Z art. 45a ust. 6 tej ustawy w przypadku gdy wyłącznym odbiorcą paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła dostarczanych do budynku jest właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego, jest on odpowiedzialny za rozliczanie na poszczególne lokale całkowitych kosztów zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła. Z ust. 7 wynika zaś, że w przypadku gdy miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego służącego do rozliczeń z przedsiębiorstwem energetycznym za dostarczone ciepło jest wspólne dla dwóch lub więcej budynków wielolokalowych, właściciele lub zarządcy tych budynków wyposażają je w układy pomiarowo-rozliczeniowe, w celu rozliczenia kosztów zakupu ciepła na poszczególne budynki. Z powyższego wynika obowiązek rozliczania kosztów dostarczonego ciepła w odniesieniu wyłącznie do jednego budynku i to nawet wówczas, gdy układy pomiarowo-rozliczeniowe są wspólne dla kilku budynków. Ustawodawca nakazuje w takich sytuacjach wyposażać każdy z tych budynków w oddzielne układy w taki sposób, by możliwe było rozliczenie kosztów dostarczonego ciepła w odniesieniu do każdego z tych budynków. Z powyższego wynika zatem zasada rozliczenia kosztów ciepła w odniesieniu do konkretnego budynku a nie całych zasobów powódki. Podnoszone przez powódkę okoliczności braku regulacji ustawowej sposobu rozliczenia lokalu w przypadku niemożności rozliczenia wybraną metodą należy uznać za nietrafny. W treści art. 45a przywołanej ustawy prawodawca wprost określił zasady rozliczenia kosztów zakupu energii cieplnej pozostawiając spółdzielni jedynie wybór jednej z metod, tj. przy zastosowaniu ciepłomierzy lub też innych urządzeń wskaźnikowych, o których mowa w ust. 8 pkt 1) lit. a) tir. drugie. Niemniej jednak wybór tej metody winien uwzględniać sposób rozliczenia energii cieplnej wyłącznie w odniesieniu do jednego budynku, o czym mowa jest w ust. 7. Jest to zasada wspólna dla wszystkich sposobów rozliczania wskazanych w dalszej części art. 45a przywołanej ustawy. Zaniechanie dokonania czynności, o której mowa w ust. 7 nie może powodować odstępstwa od stosowania regulacji wynikającej z art. 45a przywołanej ustawy, a zatem rozliczania kosztów zakupu energii cieplnej w odniesieniu do jednego budynku. Z powyższego wynika, że ustalenie wysokości kosztów ciepła w uchwale nr 121/2012 z dnia 17 września 2012 roku było sprzeczne z art. 45a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne. W toku procesu powódka podniosła, że czynienie tego rodzaju ustaleń w postępowaniu

o zapłatę jest niedopuszczalne. W ocenie sądu stanowisko takie jest błędne. Zwrócić należy uwagę na to, że jeżeli uchwała nakłada na członka określony obowiązek, członek może zarzucać brak faktycznej i prawnej podstawy do nałożenia tego obowiązku, a także jego rozmiar. Na takim stanowisku stanął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 lutego 2007 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 141/06. Co prawda uchwała ta dotyczyła uchwały w sprawie funduszu termomodernizacyjnego, jednak stanowisko Sądu Najwyższego było ogólne i dotyczyło kwestionowania uchwał organów spółdzielni. W przypadku kwestionowania wysokości opłat eksploatacyjnych ciężar dowodu, że zostały one ustalone zgodnie z obowiązującymi normami, spoczywa na spółdzielni mieszkaniowej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2004 roku, sygn. akt IV CK 215/04, Lex nr 284219). W takim stanie rzeczy za dopuszczalne w procesie o zapłatę należało uznać kwestionowanie przez pozwaną rozmiaru obowiązku zapłaty. W takiej sytuacji aktualizował się obowiązek powodowej spółdzielni mieszkaniowej do udowodnienia, że dochodzone opłaty zostały ustalone zgodnie z obowiązującymi normami, a zatem z powszechnie obowiązującymi normami wynikającymi z art. 45a przywołanej ustawy Prawo energetyczne. W ocenie sądu za niewystarczające należy uznać udowodnienie wysokości kosztów ryczałtowych w odniesieniu do średniej wysokości kosztów ogrzewania z pięciu lokali pozostających w całych zasobach powodowej spółdzielni. Jedynie dla porządku należy zauważyć, że żaden z przyjętych przez zarząd spółdzielni lokali nie znajduje się w budynku położonym w P. przy ul. (...). W takim stanie rzeczy przyjąć również należało, że powódka nie udowodniła również wysokości roszczenia.

Stan faktyczny w sprawie sąd ustalił na podstawie przywołanych w uzasadnieniu dowodów odpowiednio do ich mocy dowodowej. Dowody z dokumentów prywatnych oceniono jako potwierdzenie wyłącznie tego, że osoby, które je podpisały złożyły zawarte w nich oświadczenia. Zeznania stron, obrazujące genezę sporu stron, w istocie okazały się nieprzydatne dla rozstrzygnięcia okoliczności ważkich dla ustalenia czy dochodzona pozwem wierzytelność istnieje. Sąd oddalił wniosek powódki o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z uwagi na to, że wobec braku jakichkolwiek dowodów pozwalających na czynienie ustaleń co do prawidłowości przeprowadzenia rozliczenia ogrzewania sporządzonego przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.. Wobec tego sąd uznał, że dopuszczenie dowodu z opinii biegłego nie przyczyniłoby się do wyjaśnienia istotnych okoliczności. Wpłynęłoby za to jedynie na przedłużenie postępowania oraz zwiększenie jego kosztów.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, sąd orzekł jak w pkt I sentencji.

Zgodnie z treścią art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc, stanowiących o ogólnej zasadzie ponoszenia przez strony odpowiedzialności za wynik procesu, powódka zobligowana była zwrócić pozwanej poniesione przez nią koszty procesu, a mianowicie –koszt zastępstwa procesowego w kwocie 1.200 złotych, ustalone stosownie do § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490 ze zm.) oraz wydatki na pokrycie opłaty skarbowej od udzielonego przez nich pełnomocnictwa procesowego – 17 zł. W takim stanie rzeczy sąd postanowił jak w pkt II sentencji.